

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

8 mei 2001

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**– van de heren Sven Gatz, Stefaan Platteau, Leo Peeters en Eloi Glorieux
en mevrouw Brigitte Grouwels –**

**betreffende de tweetaligheid van contractuele ambtenaren in de openbare instellingen
van de gemeenten en de OCMW's van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest
in het kader van het taalhoffelijkheidsakkoord**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
uitgebracht door de heer André Moreau**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Luk Van Nieuwenhuysen.

Vaste leden :

mevrouw Sonja Becq, mevrouw Brigitte Grouwels, de heren Walter Vandenbossche, Eric Van Rompuy ;

mevrouw Dominique Guns, de heren André Moreau, Stefaan Platteau, Francis Vermeiren ;

de heren Dominiek Lootens-Stael, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen ;

de heren Marcel Logist, Leo Peeters ;

de heer Eloi Glorieux ;

de heer Etienne Van Vaerenbergh.

Plaatsvervangers :

de heren Ludwig Caluwé, Jan Laurys, Luc Van den Brande, Paul Van Malderen ;

de heer André Denys, mevrouw Claudine De Schepper, de heren Freddy Feytons, Marino Keulen ;

mevrouw Hilde De Lobel, de heren Roland Van Goethem, Karim Van Overmeire ;

de heren Rufin Grijp, Bruno Tobback ;

mevrouw Isabel Vertriest ;

de heer Sven Gatz.

Zie :

534 (2000-2001)

– Nr. 1 : Voorstel van resolutie

Zie ook :

468 (2000-2001)

– Nr. 1 : Voorstel van resolutie

INHOUD

	Blz.
I. Toelichting van het voorstel van resolutie van de heren Dominiek Lootens-Stael, Johan Demol en Luk Van Nieuwenhuysen	4
II. Toelichting van het voorstel van resolutie van de heren Sven Gatz, Stefaan Platteau, Leo Peeters en Eloi Glorieux en mevrouw Brigitte Grouwels	8
III. Uitnodiging vice-gouverneur van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad	11
IV. Algemene bespreking	13
V. Stemming	19

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand besprak op woensdag 14 februari 2001 en op woensdag 18 april 2001 het voorstel van resolutie van de heren Dominiek Lootens-Stael, Johan Demol en Luk Van Nieuwenhuysen betreffende het niet toepassen door de Brusselse gemeenten en OCMW's van de taalwetgeving inzake de aanwerving van personeel, het in gebreke blijven dienaangaande van de vice-gouverneur van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad, de regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de niet-uitvoering van de in het Lambertmontakkoord vastgelegde verdere overheveling van de gemeentewetgeving naar het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (*Parl. St.* VI. Parl. 2000-2001, nr. 468/1) en het voorstel van resolutie van de heren Sven Gatz, Stefaan Platteau, Leo Peeters en Eloi Glorieux en mevrouw Brigitte Grouwels betreffende de tweetaligheid van contractuele ambtenaren in de openbare instellingen van de gemeenten en de OCMW's van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest in het kader van het taalhoffelijkheidssakkoord (*Parl. St.* VI. Parl. 2000-2001, nr. 534/1). Aangezien beide voorstellen van resolutie over hetzelfde onderwerp gaan, werden ze samen geagendeerd en behandeld (*Regl.* VI. Parl., art. 25/2 en 55).

Op woensdag 14 februari 2001 werden beide voorstellen van resolutie toegelicht en besproken. Tevens werd afgesproken om de vice-gouverneur van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad uit te nodigen voor een hoorzitting, om meer informatie in te winnen over de toepassing van de taalwetgeving in Brussel en de uitvoering van het administratief toezicht op de toepassing van de taalwetgeving door de Brusselse lokale besturen. Er werd overeengekomen de reactie van de vice-gouverneur van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad af te wachten, vooraleer de voorstellen van resolutie ter stemming voor te leggen.

Op woensdag 18 april 2001 besprak de commissie het antwoord van de federale minister van binnenlandse zaken in verband met de uitnodiging van de vice-gouverneur van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad en werden nadien de voorstellen van resolutie ter stemming voorgelegd.

I. Toelichting van het voorstel van resolutie van de heren Dominiek Lootens-Stael, Johan Demol en Luk Van Nieuwenhuysen.

– *Taalwetgeving*

De heer *Dominiek Lootens-Stael* overloopt de tekst van het voorstel van resolutie en geeft een schets van de toepasselijke bepalingen van de taalwetgeving inzake bestuurszaken op de Brusselse gemeenten en OCMW's en van het standpunt van de Raad van State en de Vaste Commissie voor Taaltoezicht inzake personeelszaken en taalgebruik in de Brusselse gemeenten en OCMW's. In de schoot van de Vlaamse Gemeenschapscommissie werd reeds herhaaldelijk over deze problematiek gedebatteerd.

In het kader van de taalproblematiek bij aanwervingen van personeelsleden door Brusselse gemeenten en OCMW's, schrijft de taalwetgeving voor dat elk personeelslid dat door een Brusselse gemeente of OCMW wordt benoemd, vóór zijn benoeming een aan de functie aangepast examen van de kennis van de tweede landstaal moet hebben afgelegd.

Dit is niet van toepassing voor het vak- en werklie-denpersoneel, voorzover zij niet in contact komen met het publiek bij de uitoefening van hun functie.

In de vaste rechtspraak van de Raad van State wordt het begrip "benoeming" nader omschreven als iedere aanbreng van nieuw personeel, ongeacht of het vastbenoemd, stagedoend, tijdelijk of contractueel personeel betreft. Deze interpretatie is bevestigd door de Vaste Commissie voor Taaltoezicht. Niet het statuut, maar wel de functie is van doorslaggevend belang om te bepalen of de kandidaat-ambtenaren een taalbrevet moeten kunnen voorleggen om in dienst te kunnen worden genomen.

– *Bevoegdheids- en toezichtsregeling inzake taalgebruik in de Brusselse gemeenten en OCMW's*

Na de taalwetgeving te hebben overlopen, schetst de heer Dominiek Lootens-Stael de huidige bevoegdheids- en toezichtregeling inzake taalgebruik in de Brusselse gemeenten en OCMW's.

De raden van de Vlaamse en de Franse Gemeenschap, met uitsluiting van de federale wetgever, regelen bij decreet het gebruik van de talen, onder meer in bestuurszaken. In het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad is de federale wetgever voor die materie bevoegd gebleven.

Aangezien het administratief toezicht wordt uitgeoefend door de gewesten, betekent dit dat het administratief toezicht op de gemeenten in Brussel wel is overgedragen aan de Brusselse beleidsinstanties. Het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie oefent het toezicht uit over de Brusselse OCMW's.

– *Administratief toezicht op benoemingen in de Brusselse lokale besturen*

Vervolgens gaat de spreker over tot een schets van het administratief toezicht op benoemingen door de Brusselse lokale besturen. De vice-gouverneur van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad, die een federaal regeringscommissaris is, is belast met het toezicht op de toepassing van de taalwetgeving in bestuurszaken in de gemeenten en OCMW's van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad.

Dat betekent dat de vice-gouverneur het recht en in feite de plicht heeft om elk besluit van de Brusselse gemeenten of OCMW's dat in strijd is met de bepalingen van de taalwetgeving in bestuurszaken, binnen de 40 dagen te schorsen. Het lokaal bestuur heeft dan de keuze om ofwel het geschorste besluit in te trekken ofwel het te handhaven. Indien het lokaal bestuur het aangevochten besluit handhaaft, dan is het aan de hogere overheid om het besluit te vernietigen, zoniet blijft het besluit definitief gehandhaafd.

De toezichthoudende hogere overheid is bevoegd om het besluit te vernietigen. Dit betekent dat, inzake besluiten van de Brusselse gemeenten, de bevoegdheid tot vernietiging van het bestreden besluit bijgevolg berust bij de minister van de Brusselse Hoofdstedelijke regering die belast is met het toezicht op de lokale besturen. Inzake besluiten van de OCMW's, berust de bevoegdheid tot vernietiging van het bestreden besluit bij de collegeleden van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, die bevoegd zijn voor het toezicht op de OCMW's.

– *Sanctionering van overtredingen van de taalwetgeving*

De taalwetgeving inzake bestuurszaken is een wetgeving van openbare orde met vrij strenge straffen bij overtredingen. Dat varieert van afzetting en schorsing tot het uitspreken van een tuchtstraf ten aanzien van diegene die de wet overtreedt of helpt te overtreden. Verder zijn alle administratieve handelingen en verordeningen die naar vorm of naar inhoud strijdig zijn met de wetgeving betreffende

het gebruik der talen in bestuurszaken, nietig, wat onder meer door de toezichthoudende overheid moet worden vastgesteld.

Volgens de heer Lootens-Stael kan worden vastgesteld dat de wet de voorbije jaren niet werd toegepast door de Brusselse toezichthoudende overheden. De spreker verwijst ter staving naar de cijfers in het voorstel van resolutie, die door de vice-gouverneur van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad werden bezorgd (*Parl. St. VI. Parl. 2000-2001, nr. 468/1, pp. 4-5*). De spreker gewaagt van schrijnende cijfers.

– *Het in gebreke blijven van de Brusselse toezichthoudende overheden en het zogenaamde taalhof-felijkheidsakkoord*

Aanvankelijk waren het respectievelijk de federale ministers van Binnenlandse Zaken en van Volksgezondheid die het administratief toezicht op de Brusselse gemeenten respectievelijk OCMW's uitoefenden. Door het koninklijk besluit van 30 juli 1985 werd het administratief toezicht op de gemeenten overgeheveld naar het Brusselse Gewest, met uitzondering evenwel van het toezicht op Brussel-Hoofdstad, dat federaal bleef. Vanaf het moment dat het administratief toezicht grotendeels in Brusselse handen kwam, is het aantal vernietigingen van onwettige benoemingen drastisch gedaald. Door het koninklijk besluit van 11 juni 1986 werd het administratief toezicht op de OCMW's ondergebracht bij de federale minister van Institutionele Hervormingen. Vanaf dat ogenblik werden er praktisch geen benoemingen meer vernietigd.

De heer Dominiek Lootens-Stael overloopt de cijfers (*Parl. St. VI. Parl. 2000-2001, nr. 468/1, p. 4*). De door de vice-gouverneur geschorste gemeentebesluiten die nadien door de bevoegde minister werden vernietigd, varieerden tussen 78,9 percent dossiers in 1980 en 42,1 percent in 1984. De spreker concludeert dat in die periode de onwettige benoemingen nog werden vernietigd. Vanaf 1985 liggen de cijfers echter heel wat lager : van 10 percent in 1985 tot 0 percent in 1988.

Door het koninklijk besluit van 1986 kwam het administratief toezicht op de OCMW's te berusten bij de federale minister van Institutionele Hervormingen. Volgens de spreker begint het na 1986 fout te lopen : had men vroeger een percentage van 68,9 percent in 1980 tot 75,0 percent in 1986, dan zakt het percentage nadien terug tot 1,5 percent in 1987 en 1,9 percent in 1988.

Vanaf 1989 kwam het administratief toezicht op de Brusselse gemeenten en OCMW's volledig in handen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Voor de Brusselse gemeenten, inclusief Brussel-Stad, is de toezichthoudende overheid vanaf dan de minister van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest die belast is met het toezicht op de lokale besturen. Voor de OCMW's zijn de collegeleden van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie belast met het toezicht.

De gevolgen zijn niet uitgebleven : volgens de spreker is er sindsdien nagenoeg geen enkele vernietiging meer geweest. Tijdens de eerste legislatuur van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is nagenoeg geen enkele schorsing van de vice-gouverneur nog omgezet in een vernietiging door respectievelijk de bevoegde minister en de collegeleden. De conclusie van de spreker is dat er in feite geen vernietigingsbeleid meer is.

Voor de legislatuur 1995-1999 werd in de regeerakkoorden ingeschreven dat men er zich toe zou verbinden de naleving van de taalwetgeving te waarborgen ; daarvoor zou men driemaandelijks rapporten opstellen. Snel genoeg zou blijken dat de teksten over de toepassing van de taalwetgeving slechts holle woorden waren. Bijgevolg werd ook vanaf 1995 geen afdoend toezicht uitgeoefend. Tot bewijs haalt de heer Lootens-Stael de cijfers aan (*Parl. St. VI. Parl. 2000-2001, nr. 468/1, p. 5*). Voor de gemeenten geeft dat voor 1995 en 1996 nul procent, voor de OCMW's 2,8 procent in 1995 en 7,5 procent in 1996.

– *Taalhoffelijkheidsakkoord*

Als gevolg hiervan en voor een groot gedeelte ook onder druk van de oppositie in de Brusselse Hoofdstedelijke Raad, werd in november 1996 een taalhoffelijkheidsakkoord gesloten. Dit nieuwe politieke akkoord, dat werd gesloten tussen de Franstalige en Vlaamse meerderheidspartijen, komt er volgens de heer Lootens-Stael in feite op neer de overtreding van de taalwetgeving via bepaalde geëigende procedures te laten verlopen. De spreker beseft dat dit zeer raar klinkt, maar toch was dat de eigenlijke betekenis van het akkoord.

Men stelde een werfreserve in bij de Brusselse Gewestelijke Dienst voor Arbeidsbemiddeling (BGDA) van kandidaten met een bewijs van kennis van de tweede landstaal, waaruit de gemeenten en OCMW's zouden moeten putten bij een aanwerving van personeel. Indien bleek dat in die werfreserve geen kandidaten waren met dergelijk bewijs, kon volgens het akkoord door de gemeen-

ten en OCMW's naar hartelust contractueel personeel zonder bewijs van kennis van de tweede landstaal worden aangeworven, op voorwaarde weliswaar dat het betrokken personeelslid binnen een termijn van twee jaar een taalexamen zou afleggen.

De heer Lootens-Stael hoopt te mogen veronderstellen dat de Vlaamse meerderheidspartijen op dat ogenblik het akkoord hebben aanvaard in de veronderstelling dat er werkelijk een effectief vernietigingsbeleid zou worden gevoerd bij aanwervingen die in strijd met de taalwetgeving waren. Volgens de spreker is dat blijkbaar niet gebeurd, waarbij hij verwijst naar de cijfers (*Parl. St. VI. Parl. 2000-2001, nr. 468/1, p. 6*) : voor 1997 werden 0,7 percent van de door de vice-gouverneur geschorste gemeentebesluiten en 7,5 percent van de door de vice-gouverneur geschorste OCMW-besluiten vernietigd.

Het taalhoffelijkheidsakkoord bleef dus in feite dode letter : de plaatselijke besturen bleven massaal personeel zonder taalbrevet voor onbepaalde duur aanwerven en de toezichthoudende overheid weigerde over te gaan tot vernietiging.

– *Omzendbrieven*

Als gevolg van deze vaststelling en onder druk van de oppositie in de Brusselse Hoofdstedelijke Raad, kwam het in november 1997 tot een regeringscrisis in de Brusselse Hoofdstedelijke regering, waardoor men besloot het taalhoffelijkheidsakkoord opnieuw te bevestigen. Op 3 december 1997 werd door respectievelijk de Brusselse Hoofdstedelijke regering en het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie een omzendbrief gestuurd naar de gemeenten respectievelijk de OCMW's, waarin de toezichthoudende overheden hun vernietigingsbeleid inzake benoemingen bepalen. Hierdoor werd het akkoord van toepassing vanaf 1998.

De heer Dominiek Lootens-Stael stelt dat vanaf dan kan worden vastgesteld dat de toepassing van deze omzendbrieven, die in strijd zijn met de taalwetgeving, gebeurt met de medeplichtigheid van de vice-gouverneur van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad. Vanaf dat moment bepaalt de vice-gouverneur zijn schorsingsbeleid niet langer op basis van de (federale) taalwetgeving, zoals men zou mogen verwachten, maar op basis van de omzendbrieven en het taalhoffelijkheidsakkoord, die in strijd zijn met de taalwetgeving.

De spreker merkt nog op dat de Vaste Commissie voor Taaltoezicht van oordeel was dat de omzendbrieven in strijd met de taalwetgeving waren, en aan de Brusselse Hoofdstedelijke regering en het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie gevraagd heeft om de omzendbrieven te wijzigen, zodanig dat ze conform de taalwetgeving zouden zijn, vraag waaraan tot op heden nog geen gevolg is gegeven.

Met het taalhoffelijkheidsakkoord van november 1996 en de bevestiging in 1997 heeft de Brusselse Hoofdstedelijke regering geprobeerd om het onwettig vernietigingsbeleid, met medeplichtigheid van de vice-gouverneur, voortaan officieel te maken door middel van de twee omzendbrieven. Aangezien het aanbrengen van wijzigingen in de taalwetgeving in Brussel-Hoofdstad echter nog altijd tot de bevoegdheid van de federale wetgever behoort, zijn de Brusselse toezichthoudende instanties met deze omzendbrieven duidelijk hun bevoegdheid te buiten gegaan.

Volgens de heer Lootens-Stael kan in feite worden vastgesteld dat het aantal illegale benoemingen in 1998 niet is afgenomen maar integendeel fors is toegenomen. De verklaring hiervoor is dat niet meer de taalwetgeving als dusdanig wordt gevolgd, maar dat het taalhoffelijkheidsakkoord als norm wordt genomen, waardoor een aantal aanwervingen, gedaan in strijd met de taalwetgeving, niet meer geschorst worden door de vice-gouverneur. In tegenstelling dus met wat de Brusselse Hoofdstedelijke regering en voortaan ook de vice-gouverneur willen laten blijken, is het aantal illegale benoemingen in 1998 en 1999 door toedoen van het taalhoffelijkheidsakkoord niet afgenomen, maar integendeel toegenomen.

De heer Lootens-Stael verwijst als referentie naar de tabellen in zijn voorstel van resolutie (*Parl. St. VI. Parl. 2000-2001, nr. 468/1, p. 8*).

De verklaring voor de forse verhoging van het aantal is volgens de spreker dat het taalhoffelijkheidsakkoord van in den beginne geconcipieerd werd als een taalwetovertredingsakkoord, namelijk een akkoord dat een maskerade moest zijn voor de overtrekking van de taalwetgeving en deze inbreuken moest officialiseren.

– Verlenging van tweejarige termijn

Vanaf januari 2000 liepen de eerste tweejarige contracten af van de contractuele personeelsleden die begin 1998 waren aangeworven in het kader van het taalhoffelijkheidsakkoord. Voor de heer Loo-

tens-Stael is de invoering van een tweejarige termijn binnen dewelke men een taalexamen kon afleggen, in feite een pleister op een houten been : volgens het lid wijzen de cijfers duidelijk op onwil. De overgrote meerderheid van de contractuele personeelsleden behaalde geen taalbrevet over hun kennis van de tweede landstaal in de loop van deze twee jaar. Volgens de bepalingen van het taalhoffelijkheidsakkoord hadden zij bijgevolg moeten worden ontslagen.

In de zomer van 2000 heeft de Brusselse Hoofdstedelijke regering het nuttig geacht om de vastgestelde termijn van twee jaar te verlengen door het taalhoffelijkheidsakkoord en de termijn van twee jaar, die in het taalhoffelijkheidsakkoord was vooropgesteld voor het behalen van een taalbrevet, te verlengen met twee jaar. Op respectievelijk 9 oktober 2000 en 6 november 2000 werden door de Brusselse Hoofdstedelijke regering en het Verenigd College nieuwe omzendbrieven voor de gemeenten en de OCMW's goedgekeurd.

Er is van de gelegenheid geen gebruik gemaakt om de omzendbrieven met de taalwetgeving in overeenstemming te brengen.

– Besluit : overtreding van de taalwetgeving

De heer Dominiek Lootens-Stael concludeert dat, sinds het administratief toezicht op de lokale besturen in handen kwam van de Brusselse Franstalige instanties, het beleid inzake benoeming van personeel in de lokale besturen zijns inziens gekenmerkt wordt door de totale weigering om de taalwetgeving in bestuurszaken, nochtans een wet van openbare orde, toe te passen. De politieke akkoorden die vanaf 1996 door de Brusselse meerderheidspartijen werden gesloten, hebben in feite enkel tot doel gehad een formeel karakter te geven aan de inbreuken op de taalwetgeving en deze verder uit te breiden. Dat heeft als gevolg dat momenteel ongeveer driekwart van de aanwervingen van nieuw personeel door de OCMW's en één vierde van de aanwervingen van nieuw personeel door de Brusselse gemeentelijke administraties al personen betreft, hoofdzakelijk Franstaligen, die niet beschikken over een bewijs (taalbrevet) van kennis van de tweede landstaal, met alle gevolgen van dien wat betreft de dienstverlening aan de Nederlandstalige burgers. Als voorbeeld haalt hij de taalproblematiek in de Brusselse OCMW-ziekenhuizen aan.

Het beleid van de Brusselse instanties gedurende de afgelopen 15 jaar heeft ertoe geleid dat de door de taalwetgeving opgelegde tweetaligheid van de

dienst in de lokale besturen hoe langer hoe meer wordt ondergraven, zodat de Nederlandstalige Brusselaars hoe langer hoe minder in hun eigen taal terecht kunnen bij de Brusselse lokale besturen wegens de gebrekkige dienstverlening. De spreker stelt dat het zogenaamde taalhoffelijkheidsakkoord deze evolutie alleen maar versneld heeft.

Samengevat kan dus gesteld worden dat de Brusselse instellingen er niet in slagen het administratief toezicht op de naleving van de taalwetgeving in en door de lokale besturen uit te oefenen zoals dat in een rechtsstaat zou mogen worden verwacht.

Bijgevolg vinden de indieners van het voorstel van resolutie het onaanvaardbaar dat in een democratische rechtsstaat, in het kader van de verdere staats-hervorming, nog meer bevoegdheden inzake gemeentelijke aangelegenheden (organieke gemeentewet, enzovoort) zouden worden overgeheveld naar de Brusselse gewestinstellingen. De indieners zijn integendeel van oordeel dat heel wat bevoegdheden die momenteel door de Brusselse gewestinstellingen inzake gemeentelijke aangelegenheden worden uitgeoefend, inzonderheid op het vlak van het administratief toezicht, aan deze instanties zouden moeten ontnomen worden en terug naar een ander beleidsniveau zouden moeten worden overgeheveld. Zij opteren dienaangaande voor het Vlaamse beleidsniveau maar mocht daar geen consensus over kunnen gevonden worden, dan verkiezen zij toch dat een aantal bevoegdheden worden overgeheveld naar het federale beleidsniveau, waar zoals de cijfers duidelijk hebben gemaakt, het administratief toezicht in het verleden beter werd uitgeoefend.

– *COSTA en Lambermontakkoord*

In het kader van deze stelling, gaat de heer Lootens-Stael verder in op de COSTA en het Lambermontakkoord. Volgens het commissielid moet er worden vastgesteld dat van de beloftes die de Vlaamse minister van Brusselse aangelegenheden onder meer in zijn beleidsnota heeft gedaan met betrekking tot de COSTA, weinig in huis is gekomen in het Lambermontakkoord. Nochtans boden de COSTA en het Lambermontakkoord de kans om heel wat beloftes inzake institutionele verbetering voor de Nederlandstaligen in Brussel waar te maken, wat echter helaas niet is gebeurd. Daarbij denkt de heer Lootens-Stael onder meer aan de uitoefening of de toepassing van het subrogatierecht van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht, wat toch een instrument is waarmee daadwerkelijk de toepassing van de taalwetgeving zou kunnen

worden afgedwongen. Voor de spreker is er dan ook sprake van een gemiste kans.

De COSTA was de gelegenheid om een aantal structurele taalproblemen in Brussel op te lossen maar de spreker stelt vast dat dat niet is gebeurd. Het omgekeerde dreigt te gebeuren door het overhevelen van de gemeentewet naar het Brusselse Gewest. Bijgevolg dreigt men van kwaad naar erger te gaan : ten aanzien van de taalproblematiek dreigt men van de regen in de drop te komen en worden de Nederlandstaligen volledig overgeleverd aan de willekeur van de Franstalige politici die Brussel besturen. Alle controle immers die nu nog bestond vanuit andere overheden zal dan wegvallen en in die omstandigheden zijn de indieners van het voorstel van resolutie dan ook van oordeel dat het totaal onaanvaardbaar zou zijn dat de organieke gemeentewet zou worden overgeheveld naar het Brusselse beleidsniveau.

II. Toelichting van het voorstel van resolutie van de heren Sven Gatz, Stefaan Platteau, Leo Peeters en Eloi Glorieux en mevrouw Brigitte Grouwels.

Namens de indieners licht de heer *Sven Gatz* het voorstel van resolutie nr. 534 toe.

Voor de heer Sven Gatz is de toepassing van de taalwetgeving een delicaat aspect. Dit onderwerp is reeds een aantal keren aan bod gekomen tijdens discussies in de Brusselse Hoofdstedelijke Raad en in de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie, gezien het een belangrijke materie is. Het commissielid stelt vast dat het administratief toezicht relatief beter verliep in de periode voor de totstandkoming van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in 1989.

Hij heeft bedenkingen bij de conclusie van de heer Dominiek Lootens-Stael inzake de eventuele overheveling van bevoegdheden, die momenteel door de Brusselse gewestinstellingen inzake gemeentelijke aangelegenheden worden uitgeoefend, inzonderheid op het vlak van het administratief toezicht, naar het federale beleidsniveau. Hij stelt immers vast dat de interesse van de federale overheid om verder de taalwetgeving en haar toepassing in het Brusselse te behartigen, zeer gering is. Hij put daarvoor uit persoonlijke ervaringen en verwijst naar een vrij intense briefwisseling met het federale niveau. Het kan de Brusselse Vlamingen die in de Brusselse Hoofdstedelijke regering zitten of die de coalitie steunen dan ook niet kwalijk genomen

worden dat ze zoeken naar oplossingen inzake de toepassing van de taalwetgeving in Brussel.

Tussen 1985 en 1989 was de toepassing van het administratief toezicht bevredigend.

Er was volgens het commissielid inderdaad een probleem in de periode van 1989 tot 1995, in die zin dat de toestand ten aanzien van de statutaire personeelsleden bevredigend te noemen was, maar wat de toepassing van de taalwetgeving op de contractuele personeelsleden betreft, er ernstige tekortkomingen waren.

– *Rechtspraak*

Door de Raad van State en door de Vaste Commissie voor Taaltoezicht wordt duidelijk gesteld dat ook een contractuele benoeming moet worden beschouwd als een aanwerving in functionele zin en niet in technisch-juridische zin en dat de contractuelen bijgevolg ook onder de toepassing van de taalwet vallen.

Evenwel is er ook een deel rechtspraak, waarvan de heer Gatz de inhoud niet deelt en waar hij duidelijk afstand van neemt, dat in het midden laat of de taalwetgeving wel zo strikt moet en kan worden toegepast op contractuele personeelsleden en die uiteraard maar al te vaak wordt aangehaald door de Franstaligen.

– *Taalhoffelijkheidsakkoord*

Op een gegeven ogenblik was er een patstelling waarbij de Vlamingen door het mechanisme van het administratief toezicht stevast aan het kortste eind trokken omdat de Franstalige ministers in de Brusselse Hoofdstedelijke regering niet wensten mee te tekenen voor noodzakelijke vernietigingsbesluiten.

Men heeft dan een taalhoffelijkheidsakkoord uitgewerkt in 1996. De heer Gatz geeft een schets van de hoofdlijnen van het taalhoffelijkheidsakkoord.

Politiek gezien hebben de Franstaligen op dat moment aanvaard dat contractuele personeelsleden onder de toepassing van de taalwetgeving ressorteren, anderzijds accepteerden de Vlamingen de mogelijkheid voor de personeelsleden om binnen een periode van twee jaar na hun aanwerving en indiensttreding een examen van de kennis van de tweede landstaal af te leggen, waar de taalwetgeving bepaalt dat het taalexamen voorafgaandelijk aan de aanwerving moet gebeuren. De spreker stelt dat het taalhoffelijkheidsakkoord als een be-

langrijke doorbraak ten opzichte van de Franstaligen kon worden beschouwd.

Vervolgens overloopt de heer Gatz de uitvoering van het taalhoffelijkheidsakkoord. De bedoeling was dat er een werfreserve van allerlei functies werd aangelegd door de Brusselse Gewestelijke Dienst voor Arbeidsbemiddeling (BGDA) en dat de Brusselse gemeenten en OCMW's daar bij voorrang uit moesten putten bij een openstaande betrekking. In die werfreserve zitten dan mensen die op dat ogenblik wel al een examen van kennis van de tweede landstaal hebben afgelegd. Als er geen geschikte kandidaten in die reserve konden worden aangetroffen voor een bepaalde specifieke functie, dan is er de mogelijkheid om iemand anders aan te werven die dan wel binnen de twee jaar een taalexamen zal moeten afleggen. Dat was grosso modo de filosofie van het taalhoffelijkheidsakkoord.

In den beginne kon vastgesteld worden dat de samenstelling van die werfreserve zeer moeizaam verliep. Ondertussen is de toestand verbeterd, maar nog vatbaar voor verbetering: de toestand is nog niet zoals men op het moment van de ondertekening van het taalhoffelijkheidsakkoord had gehoopt dat die zou worden. De heer Gatz vreest dat de werfreserve nog steeds te klein is om tegemoet te komen aan de vraag op de arbeidsmarkt.

In 1996 komt het taalhoffelijkheidsakkoord tot stand maar in de praktijk gebeurt er de daaropvolgende jaren relatief weinig. Het was namelijk een politiek akkoord en de lokale besturen werden er niet over ingelicht en waren daar juridisch gezien ook niet door gebonden. Het resultaat was dan ook dat er in de praktijk niet veel veranderde.

In 1997 was er een politieke crisis in de Brusselse Hoofdstedelijke regering. Omwille van de niet-naleving van het taalhoffelijkheidsakkoord en de problemen in verband met het taalkader bij de Brusselse brandweer nam de heer Vic Anceaux, lid van de regering, ontslag uit de Brusselse Hoofdstedelijke regering. Dan is er binnen de Brusselse beleidsinstanties een regeling getroffen waarbij er een omzendbrief is opgesteld, die het taalhoffelijkheidsakkoord juridisch vertaalt naar de Brusselse gemeenten en OCMW's. Het heeft wel nog enige tijd geduurd vooraleer de situatie werd opgevolgd zoals het hoorde, maar in de periode tussen 1997 en 1999 zijn er wel eindelijk voor het eerst sinds het ontstaan van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vernietigingen geweest, vooral voor wat betreft contractuele personeelsleden.

Tot grote verbazing van de spreker, die had verwacht dat er een kentering was en dacht dat de toestand positief evolueerde, moest toch worden vastgesteld dat in de periode 1999-2000 de toepassing door de nieuwe Brusselse regeringsploeg te wensen overliet.

– *Tweejarige termijn*

Naar aanleiding van het verstrijken van de tweejarige termijn, is de hele problematiek terug aangekaart op de Brusselse Hoofdstedelijke Raad. De heer Sven Gatz heeft wel vernomen dat, sinds het debat over de taalproblematiek bij de aanvang van het parlementair jaar 2000-2001 in de Brusselse Hoofdstedelijke Raad, de situatie inzake vernietiging van overtredingen tot zijn genoegen heel wat verbeterd is.

De termijn van twee jaar is verstreken. Aangezien de bewuste omzendbrief dateert van eind 1997, zouden dus eind 1999 de eerste vernietigingen moeten zijn gebeurd van aanwervingen van personeelsleden, die in de loop van 1997 werden aangeworven maar niet in de loop van die periode van twee jaar een examen van de kennis van de tweede landstaal hebben afgelegd.

De omzendbrief is op dat vlak echter niet duidelijk, waardoor een aantal gemeenten deze op verschillende wijze hebben geïnterpreteerd. Er zijn bijvoorbeeld gemeenten, zoals de gemeente Etterbeek, die een contract met ontbindende voorwaarde hebben ingevoerd, waardoor het arbeidscontract van personeelsleden die niet binnen twee jaar geslaagd zijn voor het taalexamen, ontbonden wordt. Het lid weet niet op welke schaal dit is toegepast, maar hij vindt het positief dat er toch een aantal gemeenten is dat de filosofie van het taalhoffelijkheidsakkoord correct aangevoeld en toegepast heeft. Er zijn echter ook andere gemeenten die gesteld hebben dat zolang er geen verplichting is doorgevoerd vanwege hogerhand, de personeelsleden in dienst blijven al hebben ze geen taalexamen afgelegd binnen die periode van twee jaar, wat natuurlijk problematisch is.

– *Taalexamens georganiseerd door SELOR (VWS)*

De heer Sven Gatz haalt vervolgens nog een ander aspect in verband met het taalhoffelijkheidsakkoord aan, dat door de Franstaligen werd ingeroepen als voorwendsel om het personeel dat niet binnen twee jaar een taalexamen heeft afgelegd toch niet te ontslaan; namelijk de inhoud van de taalexamens, waarover een hele polemiek aan de gang

is. Het vroegere Vast Wervingssecretariaat, het huidige SELOR, heeft inspanningen gedaan om qua methodiek computergewijs de taalexamens te moderniseren, maar de taalexamens zijn niet, overeenkomstig de filosofie van het taalhoffelijkheidsakkoord, in die mate aangepast dat ze functioneler zouden zijn en dus rekening zouden houden met de functie van de aan te werven persoon. Dat heeft een netelige toestand tot gevolg, omdat voor de aanpassing van de taalexamens de medewerking van de federale instanties nodig is, aangezien SELOR een federale instelling is.

Tot 1999 verliepen de contacten tussen de toenmalige Brusselse Hoofdstedelijke regering en het VWS/SELOR bijzonder stroef en werd weinig resultaat geboekt. Het contact met de nieuwe regering verloopt echter veel vlotter en heeft geleid tot een beslissing van de federale minister van Ambtenarenzaken tot modernisering van de taalexamens in hun geheel, niet alleen voor de Brusselse context. De heer Gatz merkt op dat het probleem inzake de taalkennis zich het scherpst stelt in de Brusselse context, maar dat de hele problematiek van de taalkennis bij de federale ministeries hier een soort spiegelbeeld van is.

– *Verlenging van de termijn*

De heer Sven Gatz betwist het standpunt van de heer Dominiek Lootens-Stael, dat de beslissing van de Brusselse Hoofdstedelijke regering in de zomer van 2000 tot verlenging van de termijn voor het behalen van een taalbrevet, met twee jaar, “stoemelings” is gebeurd. De verklaring hiervoor is immers dat deze beslissing is genomen naar aanleiding van het voornemen van de federale minister van Ambtenarenzaken om het taalexamen grondig te wijzigen.

De spreker geeft toe dat het op het eerste zicht geen goede zaak is dat, in het kader van de taalproblematiek in het Brussels, de termijn van twee jaar verlengd wordt. Maar anderzijds moet men toch ook, rekening houdend met het feit dat het toezicht op de naleving van de taalwetgeving toch telkens een handtekening vanuit Franstalige hoek vergt om tot vernietiging over te kunnen gaan, toegeven dat de Vlamingen in een weinig comfortabele positie verkeerden, zodat de beslissing tot verlenging van de termijn volgens de heer Gatz een positieve ontwikkeling kan zijn. Immers, aldus de heer Sven Gatz, kunnen overeenkomstig het arbeidsrecht contracten van bepaalde duur verlengd worden voor een termijn van twee jaar en die termijn van twee jaar valt samen met de termijn die de federale minister van Ambtenarenzaken en

SELOR nodig hebben om de taalexamens te moderniseren. De nieuwe vervaldatum bij het verstrijken van de nieuwe termijn van twee jaar wordt dan ook van cruciaal belang, want als er dan nog geen vooruitgang geboekt is, staat men voor een groot probleem. Tot nader order is er in ieder geval het compromis op het niveau van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest om eenmalig de termijn voorzien in het taalhoffelijkheidsakkoord te verlengen.

De context van de problematiek geschetst, stelt de heer Sven Gatz dat hij niet onverdeeld gelukkig is met de huidige stand van zaken dienaangaande, maar het is zoeken naar een werkbare oplossing binnen de Brusselse context. Hij neemt akte van de cijfers zoals gegeven door de heer Lootens-Stael (*Parl. St. VI. Parl. 2000-2001, nr. 468/1*). Alhoewel hij de geciteerde cijfers op zich niet betwist, gezien ze oorspronkelijk afkomstig zijn uit het verslag van de vice-gouverneur, stelt de heer Sven Gatz dat de vice-gouverneur zelf ongeveer een jaar geleden het standpunt heeft ingenomen dat het taalhoffelijkheidsakkoord juist wel een verbetering is of in elk geval perspectieven biedt voor een betere toepassing van de taalwetgeving. De heer Gatz heeft er weet van dat de vice-gouverneur van het Brussels Hoofdstedelijk arrondissement door de heer Lootens-Stael in andere gremia wordt bestempeld als een ambtenaar van het regime, die in feite de politieke akkoorden van zijn broodheren met de mantel der liefde bedekt.

– Conclusie

De initiatiefnemers van het voorstel van resolutie nr. 534 vragen daarom dat de evaluatie en eventuele herwerking van het taalexamen nauwgezet wordt opgevolgd en dat er wordt op toegezien dat de verdere uitvoering van het taalhoffelijkheidsakkoord goed verloopt en dat kandidaten die niet slagen voor een eventueel aangepast taalexamen, ook daadwerkelijk uit de openbare instellingen geweerd worden. De heer Gatz weet dat de Vlaamse regering geen rechtstreekse zeggenschap heeft op de toepassing van de taalwetgeving in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, maar ziet dit als een belangrijk politiek signaal.

Verder vragen de indieners van het voorstel van resolutie dat de Vlaamse regering waar nodig initiatieven kan ontwikkelen om de tweetaligheid in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, en bij de ambtenarij in het bijzonder, te ondersteunen en bevorderen en de kwaliteit van het Franse taalonderwijs in de Vlaamse Gemeenschap te bewaken en er bij de Franse Gemeenschap en de Franse Gemeenschaps-

commissie op aan te dringen hetzelfde te doen voor het onderwijs van de Nederlandse taal.

III. Uitnodiging vice-gouverneur van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad.

– *Uitnodiging vice-gouverneur van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad*

Naar aanleiding van de algemene bespreking op 14 februari 2001, oppert de heer *Sven Gatz* het voorstel om de vice-gouverneur van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad uit te nodigen, in zoverre tenminste dat dit mogelijk zou zijn, gezien de vice-gouverneur gedeeltelijk onder het gezag van de federale regering en gedeeltelijk onder het gezag van de Brusselse Hoofdstedelijke regering staat. De bedoeling zou zijn de vice-gouverneur te vragen voor een hoorzitting, om meer informatie in te winnen over de toepassing van de taalwetgeving in Brussel en de uitvoering van het administratief toezicht op de toepassing van de taalwetgeving door de Brusselse lokale besturen. De heer Gatz zou namelijk graag het oordeel horen van de vice-gouverneur ten aanzien van de conclusies van de heer Lootens-Stael over de cijfers uit het rapport van de vice-gouverneur.

Het is volgens de heer *Stefaan Platteau* een goed voorstel om de vice-gouverneur te horen. De vice-gouverneur is de Vlamingen gunstig gestemd en kent als geen ander de materie van de taalwetgeving en de taalproblematiek in Brussel. Het zou dan ook zeer interessant zijn om de vice-gouverneur te horen over deze problematiek en hem er op die manier op te wijzen dat de kwestie op de voet wordt gevolgd. Aan de andere kant kan het ook voor de vice-gouverneur op die manier een morele steun zijn om het werk dat hij in het kader van zijn opdracht moet uitvoeren, zo goed mogelijk uit te voeren. De heer *Stefaan Platteau* beklemtoont de signaalfunctie.

Ook mevrouw *Brigitte Grouwels* vindt het een zeer goed idee om de vice-gouverneur uit te nodigen voor een hoorzitting. Evenwel vraagt het lid zich af of het voor de vice-gouverneur wel mogelijk zal zijn op de uitnodiging in te gaan.

De heer *Luk Van Nieuwenhuysen, voorzitter*, stelt dat gezien de vice-gouverneur niet ressorteert onder de Vlaamse Gemeenschap, hij wel door de Commissie kan uitgenodigd worden maar dat de vice-gouverneur niet verplicht is om daarop in te gaan.

Volgens de heer *Dominiek Lootens-Stael* is de vice-gouverneur inderdaad een federaal ambtenaar, maar op basis van schriftelijke vragen aan de federale ministers van Binnenlandse Zaken over deze problematiek blijkt dat de vice-gouverneur weliswaar federaal ambtenaar is, maar voor wat betreft het toezicht op de taalwetgeving in Brussel onder de bevoegdheid van de Brusselse Hoofdstedelijke regering zou ressorteren. Als dusdanig ressorteert hij vanzelfsprekend niet onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap. Indien hij niet in de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand van het Vlaams Parlement gehoord kan worden, kan er misschien gepoogd worden hem te horen in de schoot van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad, hoewel de spreker er de voorkeur aan geeft de vice-gouverneur te horen in het kader van de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand.

De leden van de commissie raken het unaniem eens om de vice-gouverneur van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad uit te nodigen voor een hoorzitting in de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand, aangezien het inderdaad nuttig zou zijn om de vice-gouverneur te horen als dat mogelijk is.

– *Antwoord van de federale minister van Binnenlandse Zaken en reactie van de leden*

Op 18 april 2001 heeft de Commissie kennis genomen van het negatief antwoord van de federale minister van Binnenlandse Zaken op het verzoek tot uitnodiging van de vice-gouverneur van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad.

De heer *Luk Van Nieuwenhuysen*, voorzitter, vat het antwoord samen in die zin dat, aangezien het schorsingstoezicht een federale bevoegdheid is en het vernietigingstoezicht een bevoegdheid van het Brusselse Gewest, het Vlaams Parlement geen betrokken partij is. Op grond daarvan krijgt de vice-gouverneur van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad geen toestemming om in te gaan op de uitnodiging. De voorzitter wenst duidelijk te stellen dat de uitnodiging geenszins tot doel had om iemand ter verantwoording te roepen, maar louter was ingegeven met het oog op informatieverstrekking door een ambtenaar die effectief onder een ander bestuurskorps ressorteert. De Commissie had dan ook gehoopt dat dit op vrijwillige basis geen aanleiding zou geven tot moeilijkheden.

Volgens de heer *Luk Van Nieuwenhuysen* is enige discussie hierover mogelijk. Zo haalt de voorzitter aan dat minister Anciaux, als Vlaams minister be-

voegd voor Brusselse Aangelegenheden, deelneemt aan de zittingen van het College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, dat trouwens de schorsingsbesluiten met betrekking tot de Brusselse OCMW's van de vice-gouverneur behandelt. In die zin is er een onrechtstreekse betrokkenheid vanuit het Vlaams Parlement en de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand in het bijzonder. Aan de orde is de discussie of er al dan niet nog een poging zal worden ondernomen om aan de federale minister van Binnenlandse Zaken door middel van een aanvullende toelichting te vragen om terug te komen op zijn beslissing, teneinde de vice-gouverneur alsnog te horen in het Vlaams Parlement. Een andere mogelijkheid is volgens de voorzitter het Brusselse niveau, wat ook in de brief van de federale minister van binnenlandse zaken wordt gesuggereerd, voor te stellen om in de Brusselse Hoofdstedelijke Raad een hoorzitting te organiseren. Een andere mogelijkheid is akte te nemen van het antwoord en de voorstellen van resolutie verder te behandelen.

Volgens de heer *Stefaan Platteau* heeft het geen zin om aan te dringen; het standpunt van de federale minister is duidelijk en is goed gemotiveerd. Hoe dan ook is de aanwezigheid van de vice-gouverneur volgens het commissielid niet onontbeerlijk om op een serene wijze de voorstellen van resolutie te behandelen. Het was immers slechts een suggestie om de vice-gouverneur te horen in de Commissie.

De heer *Leo Peeters* stelt dat de weigering hem niet verwondert. De tekst van het voorstel van resolutie nr. 468 houdt immers een waardeoordeel in van de vice-gouverneur: er wordt zeer duidelijk stelling ingenomen tegen de vice-gouverneur. De heer Peeters citeert uit het voorstel van resolutie nr. 468: in de tekst is er uitdrukkelijk sprake van onwettig beleid.

Ook de heer *André Moreau* is van oordeel dat in dergelijke zaken het taalgebruik een essentieel en delicaat gegeven is. Het is een dilemma voor de vice-gouverneur: zowel ingaan op de uitnodiging als niet ingaan op de uitnodiging zou de vice-gouverneur in een lastig parket brengen.

De heer *Dominiek Lootens-Stael* is echter van oordeel dat er geen sprake is van een persoonlijke appreciatie. Volgens het lid is dit een loutere conclusie op basis van officiële gegevens, waar niet aan te tornen valt. Uit de gegevens blijkt dat de vice-gouverneur het taalhoffelijkheidsakkoord als norm hanteert, waar dit akkoord nochtans in strijd is met de taalwetgeving. De Vaste Commissie voor Taal-

toezicht heeft zich daar duidelijk over uitgesproken. Het commissielid stelt dat de vice-gouverneur dus duidelijk een akkoord volgt dat in strijd is met de taalwetgeving. Persoonlijk is de heer Lootens-Stael zelfs de mening toegedaan dat de vice-gouverneur uitermate bereid zou zijn om in te gaan op de uitnodiging, ware er niet de weigering geweest vanwege de federale minister van Binnenlandse Zaken.

De heer *Leo Peeters* blijft van oordeel dat er in het voorstel van resolutie nr. 468 een waardeoordeel schuilt over de vice-gouverneur van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad, die een officieel ambtenaar is. Op grond van dergelijke beoordeling is het logisch dat er geen toestemming is gegeven door de federale minister van Binnenlandse Zaken. Volgens de heer Peeters is de interpretatie van de federale minister van Binnenlandse Zaken zeer duidelijk en volledig correct.

De heer *Dominiek Lootens-Stael* stelt dat het niet duidelijk is onder wiens bevoegdheid de vice-gouverneur ressorteert. De discussie onder wie de vice-gouverneur nu exact ressorteert, is reeds jaren hangende : zou het de federale minister van Binnenlandse Zaken zijn, omdat de vice-gouverneur een federale ambtenaar is, of zouden het respectievelijk de minister-voorzitter van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de bevoegde collegeleden in de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie zijn ? Hij vraagt zich af of het aangewezen is de vice-gouverneur uit te nodigen op het niveau van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad : dergelijke taalkwestie is immers delicaat in de Brusselse context.

Na beraad komt de Commissie ten slotte tot het oordeel de behandeling van beide voorstellen van resolutie voort te zetten en over te gaan tot stemming.

IV. Algemene bespreking

– Administratief toezicht en sancties

De heren *Stefaan Platteau* en *Eloi Glorieux* staan volledig achter de analyse en het standpunt van de heer *Sven Gatz*.

De heer *Stefaan Platteau* moet toegeven dat de situatie voor de Vlamingen in Brussel niet rooskleurig is. Hij gewaagt van kwade trouw van de gemeentebestuurders, OCMW-bestuurders en hun kaderpersoneel, gezien de wijze waarop deze personen omgaan met de taalkwestie en de taalwetge-

ving en gezien het feit dat zij volledig handelen in strijd met het taalhoffelijkheidsakkoord. De conclusie van de heer Platteau kan niet anders zijn dan dat het er niet zo goed voor staat voor de Vlamingen in Brussel. Het commissielid stelt dat de algemene rechtsprincipes voorschrijven dat om een rechtsregel te doen respecteren er (ook) effectieve sancties moeten zijn. De sancties zijn in casu onvoldoende. Volgens de spreker mag men zich niet bij de situatie neerleggen maar moet er afdoende gereageerd worden. Er zijn twee mogelijkheden als reactie : men kan ofwel met zeer veel rumoer reageren en harde maatregelen eisen ofwel, zoals hier in de Commissie het geval is, op diplomatische wijze reageren.

Aansluitend op het standpunt van de heer *Stefaan Platteau*, beaamt ook mevrouw *Brigitte Grouwels* de kwade trouw van verschillende bestuurders en kaderpersoneel van de Brusselse lokale besturen : zij wordt regelmatig geconfronteerd met inbreuken op de taalwetgeving door de lokale besturen. Zij stelt dat het niet voor niets is dat de Vlamingen in Brussel een gewaarborgde plaats vragen in het bestuur van de Brusselse gemeenten en OCMW's. Op deze wijze zouden zij onder meer dergelijke situaties, zoals die in de bespreking aan bod komen, in het oog kunnen houden. Het is een eis die voortspuit uit de dagdagelijkse praktijk. Indien men op een positieve wijze iets wil veranderen, is het belangrijk dat men er nauw bij betrokken is en daarom dan ook de vraag naar een gewaarborgde plaats in het lokaal bestuur in Brussel.

De heer *André Moreau* wenst een aantal bedenkingen te formuleren. Wat de toezichthoudende overheid betreft, en dan met name in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, stelt de heer Moreau vast dat het administratief toezicht op de toepassing van de taalwetgeving niet wordt uitgeoefend zoals het in feite zou moeten worden uitgeoefend. Er moet definitief een einde komen aan deze situatie. De spreker pleit voor een correcte toepassing van het administratief toezicht. Verder is hij van oordeel dat er een einde moet komen aan al het geklaag. Als het orgaan dat gelast is met de uitvoering van het taaltoezicht niet naar behoren functioneert, moet daar aan gesleuteld worden. De heer Moreau is ook de mening toegedaan dat er ook effectieve sancties, met bepaalde gradaties, aan moeten verbonden worden. Als dat nog niets oplevert en men moet vaststellen dat er weinig of niets gebeurt onder impuls van de toezichthoudende instantie, dan zal de noodzaak zich opdringen dat slecht functionerende orgaan af te schaffen.

De heer André Moreau vindt het noodzakelijk dat er een politiek signaal wordt geven aan de Vlaamse regering. Het commissielid vindt wel dat men zich moet afvragen wat de bijdrage van de Vlaamse regering kan zijn. Volgens de heer Moreau begeeft men zich dan immers op het institutionele niveau : er moet een uitvoering van het Lambermontakkoord komen, zoniet blijft men aan de klaagmuur staan.

– *Onderwijs en tweetaligheid*

De heer *Stefaan Platteau* gelooft sterk in sensibilisering in Brussel voor (meer) tweetaligheid.

Het deert de spreker dat de tweetaligheid volledig aan het verdwijnen is. Hij herinnert zich de tijd dat men er prat op ging dat men tweetalig was, vooral langs Vlaamse kant. Om die reden liggen voornamelijk het vierde en vijfde punt uit het beschikend gedeelte van het voorstel van resolutie nr. 534 hem zo na aan het hart en wenst hij die punten te benadrukken. De heer Platteau is een groot voorstander van tweetaligheid. Voor de spreker is en blijft de tweetaligheid, al ware het maar een passieve kennis, een verrijking. Hij heeft dan ook altijd de tweetaligheid aangemoedigd en verdedigd zoals anderen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, zoals ook in het voorstel van resolutie nr. 534.

De heer Stefaan Platteau wijst op het groot belang van het onderwijs. Het commissielid heeft reeds herhaaldelijk, in verschillende tussenkomsten en vraagstellingen in het Vlaams Parlement, gewezen op de schabouwelijke kwaliteit van het onderricht in de tweede taal in Brussel, en eigenlijk zelfs van het onderwijs in de Franse taal. Door het voorstel van resolutie nr. 534 trachten de indieners een aanzet te geven tot een kwalitatief hoogstaand taalonderwijs.

Mevrouw Brigitte Grouwels wijst op de verantwoordelijkheid van de Vlaamse regering op het vlak van onderwijs. Ze hoopt dat het voorstel van resolutie nr. 534 een aansporing zal zijn om voldoende aandacht te blijven schenken aan een kwaliteitsvol onderricht van de tweede landstaal in het Nederlandstalig onderwijs. Regelmatig vangt men immers niet al te positieve geluiden op over het aanleren van de Franse taal in het Nederlandstalig onderwijs. Er wordt gezegd dat het onderricht in de Franse taal er in Vlaanderen op achteruit gaat. Mevrouw Grouwels wenst te benadrukken dat we tot nader orde nog altijd in een federaal land leven, met een tweetalige hoofdstad, en het is volgens de spreekster dan ook logisch dat de kennis van beide

landstalen belangrijk is. Daar is dan ook een belangrijke rol weggelegd voor het onderwijs.

Vanuit de optiek van de vele bilaterale contacten die er heden ten dage zijn, zou de Vlaamse Gemeenschap of de Vlaamse regering het initiatief kunnen nemen om in dialoog te treden met de Franse Gemeenschap, opdat zou kunnen worden nagegaan of ook het onderricht in het Nederlands als tweede landstaal in het Franstalig onderwijs niet vatbaar is voor verbetering. Mevrouw Brigitte Grouwels pleit dan ook voor een démarche vanwege de Vlaamse regering om het belang van de tweetaligheid ook bij de Franse confraters aan te kaarten en te benadrukken.

De heer *André Moreau* houdt een warm pleidooi voor een kwaliteitsvol onderwijs. In Vlaanderen moet met alle mogelijkheden gestreefd worden naar een kwalitatief hoogstaand onderwijs. Als er onvoldoende middelen blijken te zijn, moeten er meer middelen voor ingezet worden om tot een kwalitatief goed taalonderricht te komen. Een kwaliteitsvol onderwijs in de tweede landstaal is broodnodig en kan vanzelfsprekend nooit een verkeerde investering zijn. Men moet niet alleen praten over twee- en meertaligheid, maar dat moet ook effectief gerealiseerd worden.

– *Taalhoffelijkheidsakkoord*

Mevrouw *Brigitte Grouwels* wenst met betrekking tot het voorstel van resolutie nr. 534 nog een aantal elementen te benadrukken. Zo moet het duidelijk zijn dat de fundamentele doelstelling van de indieners van het voorstel van resolutie nr. 534 niets meer en niets minder is dan de integrale toepassing van de taalwetgeving in en door de Brusselse lokale besturen en inzonderheid bij de aanstelling van het statutaire én het contractuele personeel. Ten aanzien van het statutaire personeel verliep dit in de praktijk nog vrij goed. De lokale besturen beginnen evenwel meer en meer beroep te doen op contractueel personeel en daar wordt misbruik van gemaakt om de taalwetgeving niet toe te passen, terwijl er voldoende rechterlijke uitspraken zijn die duidelijk stellen dat ook bij de aanwerving van contractuelen de taalwetgeving volledig van toepassing is. De Vlamingen in Brussel hebben die praktijken bekritiseerd, wat aanleiding heeft gegeven tot felle discussies in de Brusselse instellingen, echter zonder resultaat. In die context is men ten langen leste gekomen tot het taalhoffelijkheidsakkoord.

Het taalhoffelijkheidsakkoord is en blijft een noodgreep ; de wet is de wet. In ieder geval was het

akkoord een stap vooruit ten opzichte van de vroegere praktijk. Immers, nu worden er tenminste onwettige benoemingen geschorst én vernietigd. Het commissielid wijst er op dat er vroeger wel werd geschorst, maar dat zulks nooit tot een vernietiging door de Brusselse Hoofdstedelijke regering leidde. Nu is er bijgevolg tenminste een echte aansporing om te komen tot een doorleefde tweetaligheid bij de contractuele personeelsleden van de lokale besturen. Het taalhoffelijkheidsakkoord had tevens een psychologisch effect, ook voor de Franstaligen. Het inzicht dat er naar tweetaligheid moet gestreefd worden, wordt nu ook door Franstaligen gedeeld. Het commissielid vindt dit dan ook een belangrijke stap voorwaarts.

Voor mevrouw Brigitte Grouwels is het evident dat een akkoord maar zo goed is als de uitvoering ervan. In dat opzicht is dan ook blijvende waakzaamheid geboden en iedereen heeft daar een taak te vervullen : de Vlaams-Brusselse parlementsleden in de Brusselse Hoofdstedelijke Raad en in de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie hebben ieder hun verantwoordelijkheid. In de Brusselse instellingen wordt geregeld over deze problematiek gediscussieerd. Ook de Vlaams-Brusselse ministers en staatssecretarissen in de Brusselse Hoofdstedelijke regering, de Vlaamse ministers in de federale regering en zeker ook de Vlaamse regering hebben een rol te spelen. Uiteraard is het ook aangewezen in het Vlaams Parlement dit onderwerp aan te kaarten en zich te richten tot de Vlaamse regering, wat in deze dan ook gebeurt met het voorstel van resolutie nr. 534.

De Vlaamse regering is via haar minister voor Brusselse Aangelegenheden met raadgevende stem vertegenwoordigd op de vergaderingen van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. De Vlaamse minister voor Brusselse Aangelegenheden heeft als lid van het Verenigd College inzage in alles wat in het College gebeurt en heeft een raadgevende stem in alle beslissingen die daar worden genomen. Mevrouw Grouwels pleit er dan ook voor dat van die mogelijkheid gebruik wordt gemaakt. Het lid betreurt dat momenteel die mogelijkheid niet wordt benut en dat de Vlaamse regering, systematisch verstek laat gaan in de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. Mevrouw Grouwels hoopt dat dit voorstel van resolutie nr. 534 een aansporing betekent voor de Vlaamse regering, en voor de Vlaamse minister voor Brusselse Aangelegenheden in het bijzonder, om de besluitvorming van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie op de voet te volgen.

De heer *André Moreau* is eveneens de mening toegedaan dat het taalhoffelijkheidsakkoord een noodgreep was. De spreker zal zich er voor blijven inspannen dat de wet gerespecteerd wordt en dat de taalwetgeving integraal wordt toegepast.

– *Positieve resolutie*

Mevrouw *Brigitte Grouwels* stelt dat er resoluut gekozen is om via het voorstel van resolutie nr. 534 een positieve boodschap uit te dragen. De indieners van het voorstel van resolutie nr. 534 willen zoeken naar een oplossing, eerder dan energie te verspillen aan een vruchteloze klaaglitanie zoals dat meestal gebruikelijk is in deze kwestie. Uiteraard is de CVP-fractie ook niet tevreden met de Brusselse realiteit, wat betreft de toepassing van de taalwetgeving. Er is echter voor geopteerd om samen met de collega's te blijven zoeken naar een vruchtbare oplossing. Het lid hoopt dan ook dat dit voorstel van resolutie nr. 534 op een zo groot mogelijke steun zal kunnen rekenen en dat de Vlaamse regering er daadwerkelijk gevolg aan zal geven.

De heer *André Moreau* beaamt het standpunt van mevrouw Brigitte Grouwels dat er een einde moet komen aan die klaagzangen, waarmee naar hij veronderstelt iedereen het wel eens zal zijn.

Het standpunt van de heer *André Moreau* is dat alle bij de taalproblematiek betrokken partijen, zoals die door de vorige sprekers werden aangehaald, allemaal hun verantwoordelijkheid moeten opnemen. Voor de spreker gaat het niet op dat de betrokkenen niet bewust zouden zijn van deze onhoudbare situatie. Daarom wijst de heer Moreau op het belang van een redelijke en verantwoorde dialoog en overleg tussen de verantwoordelijken van de verschillende gemeenschappen, om te streven naar een concrete oplossing van de taalproblematiek. Het lid is van oordeel dat als sommige verantwoordelijke beleidsmakers de situatie nog altijd niet begrijpen, het de hoogste tijd is om hen daarvan bewust te maken. Hij wenst daarom ook komaf te maken met de klaaglitanie. Indien er sprake zou kunnen zijn van eventuele kwade trouw, moet er met vereende kracht tegen opgetreden worden.

– *Omzendbrief*

De heer *André Moreau* wenst duidelijk te stellen dat de taalwetgeving voorrang moet hebben op de omzendbrieven. De wetgeving is van een hogere rangorde dan omzendbrieven. In casu primeert dus de taalwetgeving op de omzendbrieven van de Brusselse Hoofdstedelijke regering. Zijns inziens

zijn de omzendbrieven niet of toch niet helemaal conform de wet.

De heer *Sven Gatz* intervenueert met betrekking tot de relatie tussen wet en omzendbrief. Het is duidelijk dat de wet primeert op een omzendbrief. De toestand is duidelijk als de omzendbrief er is ter verduidelijking van de wet ; in dat geval zijn er geen problemen. Evenwel als er sprake is van een interpretatieve omzendbrief, dus een omzendbrief die de wet interpreteert, is de toestand heel wat minder eenduidig en zit men in een grijze zone.

Wat betreft de omzendbrief, wijst de heer *Sven Gatz* er op dat op een gegeven ogenblik een politiek akkoord nu eenmaal vanzelfsprekend juridisch moet vertaald worden en dat hij als verantwoordelijk politicus de omzendbrief, zelfs al wordt het een noodgreep genoemd, durft te verdedigen binnen het globale pakket van de wet, want volgens hem is er geen tegenspraak met de taalwetgeving. De heer *Gatz* heeft weet van het feit dat er vanuit de kant van het Vlaams Blok een procedure loopt voor de Raad van State tot annulatie van de omzendbrief. De spreker is er zich terdege van bewust dat er natuurlijk een probleem is wanneer de omzendbrief de toetsing door de Raad van State niet zou doorstaan. Tot op heden moet voor de heer *Gatz* de omzendbrief echter als een verlengstuk van de wet beschouwd worden.

– Replieken

Volgens de heer *Dominiek Lootens-Stael* maakt de voorgenomen aanpassing van de taalexamen voor een stuk deel uit van de FDF-strategie om de hele zaak op de lange baan te schuiven en moet hij vaststellen dat de Vlaamse meerderheidspartijen in Brussel die strategie in feite volgen. Zijns inziens zitten de Volksunie en het FDF op dezelfde golf-
 lengte in deze zaak.

De heer *Lootens-Stael* beschouwt de voorgespiegelde aanpassing van de taalexamen als het zoveelste sprookje. Men moet beseffen dat de taalexamen op permanente basis worden aangepast. Indien het FDF met de aanpassing bedoelt dat de taalexamen versoepeld en gemakkelijker gemaakt moeten worden, dan gaat het Vlaams Blok daar niet op in en stuit dat op een neen vanwege de partij.

Verder is de heer *Dominiek Lootens-Stael* de mening toegedaan dat er moet vastgesteld worden dat het taalhoffelijkheidsakkoord wel wordt toegepast wat betreft het op illegale basis aanwerven van personeel, met andere woorden het aanwerven van

mensen die geen taalexamen hebben afgelegd, maar niet toegepast wordt wanneer er in feite ontslagen zouden moeten volgen. Men volgt het taalhoffelijkheidsakkoord wanneer het gunstig is voor de Franstaligen en niet wanneer het positieve gevolgen zou hebben voor de Vlamingen.

De heer *Dominiek Lootens-Stael* merkt op dat hij nooit gezegd heeft dat de vice-gouverneur een ambtenaar van het regime is, ook elders niet. De heer *Lootens-Stael* beschouwt de vice-gouverneur wel medeplichtig aan inbreuken op de taalwetgeving in die mate en voorzover hij zich in zijn schorsingsbeleid laat inspireren door het ook door de Vaste Commissie voor Taaltoezicht in strijd met de taalwetgeving bevonden taalhoffelijkheidsakkoord.

Als repliek op het feit dat mevrouw *Brigitte Grouwels* het bijzonder verheugend noemde te kunnen vaststellen dat er eindelijk ook vernietigingen van benoemingen plaatsvinden, stelt de heer *Dominiek Lootens-Stael* dat op basis van de absolute cijfers er een heel andere waarheid naar boven komt. Hij verwijst naar de cijfers in het voorstel van resolutie nr. 468. Als voorbeeld haalt de spreker aan dat voor de OCMW's in 1997 er 134 dossiers werden geschorst en 10 dossiers vernietigd door de collegeleden, dus een totaal van 124 illegale aanwervingen. Als men vervolgens kijkt naar bijvoorbeeld 1999 voor de OCMW's, dus na het tot stand komen van het taalhoffelijkheidsakkoord, zijn er 637 schorsingen en 2 vernietigingen, dus een totaal van 635 onwettige aanwervingen. Dit verschil is volgens de heer *Dominiek Lootens-Stael* het gevolg van de medeplichtigheid van de vice-gouverneur in de overtreding van de taalwetgeving. Het aantal onwettige aanwervingen is in absolute cijfers dus sterk gestegen sinds het ontstaan van het taalhoffelijkheidsakkoord. De heer *Lootens-Stael* benadrukt dat men zich dus niet mag blindstaren op een paar vernietigingen, maar dat integendeel de toestand schrijnender is dan vóór het taalhoffelijkheidsakkoord.

De heer *Sven Gatz* repliceert dat hij een aantal tegenstrijdigheden ontwaart in de stellingen van het Vlaams Blok. Enerzijds stelt het Vlaams Blok dat het taalhoffelijkheidsakkoord verwerpelijk is en dat het er van af wil, maar anderzijds speelt het Vlaams Blok wel controleur door de anderen er op te wijzen dat ze het akkoord volledig moeten naleven. De heer *Gatz* ziet in de opstelling van het Vlaams Blok dan ook een politieke stellingname, die meer te maken heeft met strategie dan met inhoud.

Volgens de heer Sven Gatz haalt het Vlaams Blok voorts aan dat maar één aspect van het taalhoffelijkheidsakkoord wordt uitgevoerd, namelijk de aanwerving van personeelsleden die nog geen taal-examen hebben afgelegd, en dat de rest van het akkoord niet wordt uitgevoerd, terwijl het Vlaams Blok dit zelf naderhand nuanceert en betwist aangezien er dus wel vernietigingen zijn.

Wat betreft de door de heer Dominiek Lootens-Stael aangehaalde cijfers, merkt de heer Sven Gatz op dat het toch wel bijzonder merkwaardig is dat het Vlaams Blok en de vice-gouverneur op basis van dezelfde cijfers totaal andere conclusies trekken. Verder is het lid van oordeel dat ook niet alle gegevens bekend zijn, zoals onder meer het aantal benoemingen, dat na schorsing niet gehandhaafd blijft. Daarom ware het volgens de heer Gatz interessant geweest dat de vice-gouverneur effectief gehoord had kunnen worden.

De heer *Dominiek Lootens-Stael* wil benadrukken dat het Vlaams Blok nooit ofte nimmer het taalhoffelijkheidsakkoord heeft verdedigd en steeds benadrukt heeft dat de taalwetgeving onverkort moet worden toegepast. Indien men een onwettig akkoord tot stand brengt, waarvan de gevolgen nefast zijn voor de Vlamingen in Brussel, wat volgens de spreker toch ook blijkt uit de cijfers, mag het lid niet verweten worden dat hij inderdaad als parlements lid controle uitoefent op de wijze waarop dat slecht akkoord in de praktijk wordt omgezet.

Vervolgens overloopt de heer Dominiek Lootens-Stael het voorstel van resolutie van de heren Sven Gatz, Stefaan Platteau, Leo Peeters en Eloi Glorieux en mevrouw Brigitte Grouwels (nr. 534). De algemene beoordeling van de heer Lootens-Stael is dat dit voorstel van resolutie maar minnetjes is. Het commissielid is van oordeel dat het voorstel van resolutie in feite een maskerade is voor het ontvluchten van de politieke verantwoordelijkheid.

De heer Dominiek Lootens-Stael stelt dat er sancties zijn voorzien, maar in de praktijk is daar niet veel van te merken. Nochtans hebben de Vlaamse meerderheidspartijen in Brussel de sleutel in handen om de sancties af te dwingen. De Brusselse Hoofdstedelijke regering kan niet meer functioneren als de Vlaamse meerderheidspartijen het been stijf zouden houden en niet meer zouden meewerken. Deze partijen hebben een belangrijke hefboom in handen om zonder resoluties rechtstreeks bij de bronnen van de macht af te dwingen wat afgedwongen zou moeten worden. Maar de heer Lootens-Stael zegt te moeten vaststellen dat er

niets gebeurt en dat alles op de lange baan wordt geschoven met allerlei drogredenen en uitvluchten om de politieke verantwoordelijkheid niet te moeten nemen.

In de eerste considerans van het voorstel van resolutie nr. 534 staat te lezen dat de Brusselse Hoofdstedelijke regering de noodzaak van de tweetaligheid erkent. De heer Lootens-Stael stelt in de praktijk het tegenovergestelde vast : in woorden wordt de tweetaligheid beleden, maar in de praktijk zorgt men ervoor dat de taalwetgeving - die inderdaad waarborgen biedt voor de tweetaligheid en een tweetalige dienstverlening in Brussel - uitgehold wordt en geïnterpreteerd en aangepast wordt in die zin dat de taalwetgeving naar hartelust kan overtreden worden. Het taalhoffelijkheidsakkoord zorgt ervoor dat er eentalig personeel kan aangeworven worden, wat volgens de spreker niet echt een toonbeeld te noemen is van het erkennen van de noodzaak van tweetaligheid.

Met betrekking tot de tweede considerans wordt door de heer Dominiek Lootens-Stael gewezen op het beperkte aantal kandidaten met een brevet van tweetaligheid, en wordt ook door de heer Lootens-Stael de rol van het onderwijs in deze evolutie erkend. De kwaliteit van het taalonderwijs daalt in heel België, ook in het Nederlandstalig taalonderwijs, maar het kwaliteitsverlies is het grootst aan Franstalige kant. De toestand in het anderstalig onderwijs is zo erg dat de spreker zich genoodzaakt voelt zich af te vragen of er geen sprake is van onwil aan Franstalige kant en dan voornamelijk bij de Franstalige bewindvoerders.

Wat betreft het probleem van de taalexamen en de evaluatie en eventuele herwerking ervan, meent de heer Dominiek Lootens-Stael dat dit volledig past in het kraam van de FDF-strategie, namelijk de aanpassing en follow-up van de examens op de lange baan schuiven. Ook de instelling van een follow-up-comité is in hetzelfde bedje ziek.

Verder heeft de heer Dominiek Lootens-Stael vragen over de verlenging van de termijn van twee naar vier jaar. Refererend naar het standpunt van de heer Sven Gatz, vraagt de heer Lootens-Stael zich af wat er moet gebeuren met nieuwe contracten van bepaalde duur die worden afgesloten, op dezelfde plaats of elders, als het vorige contract niet meer overeenkomstig het arbeidsrecht verlengd kan worden. Zo is er volgens de spreker ook een complete carrousel van werknemers die van de ene contractuele job bij een Brussels lokaal bestuur overstappen naar een andere job bij een ander lokaal bestuur. De heer Lootens-Stael stelt

dat het in het verleden genoeg gebeurd is dat een benoeming geschorst werd door de vice-gouverneur en vernietigd door de toezichhoudende hogere overheid, waarna betrokkene weer onmiddellijk aan de slag kon in een andere gemeente of OCMW. Het commissielid heeft weet van verschillende gevallen.

Op de vraag van mevrouw *Brigitte Grouwels* of de heer *Dominiek Lootens-Stael* weet heeft van veel van dergelijke gevallen en haar opmerking dat het ook niet aangenaam moet zijn om steeds van job te moeten veranderen, door van het ene naar het andere lokale bestuur te moeten gaan werken, repliceert de heer *Dominiek Lootens-Stael* dat dit altijd beter is dan werkloosheid.

Verder vindt de heer *Dominiek Lootens-Stael* de werfreserve verre van positief. Deze is niet in het leven geroepen met de bedoeling deze tot een grote lijst te laten uitgroeien. De ware bedoeling is deze zo klein mogelijk te houden, opdat de Franstaligen er niet uit zouden moeten putten. Wordt de werfreserve te groot, dan zijn de Franstaligen verplicht er gebruik van te maken en gaan ze meer in de richting van de toepassing van de taalwetgeving, wat niet gewenst is door de Franstaligen. Het taalhoffelijkheidsakkoord heeft juist als doel om buiten die werfreserve nieuwe personeelsleden aan te trekken.

De heer *Stefaan Platteau* wil toch doen opmerken dat het voor een openbaar bestuur erg moeilijk is (geworden) om aanwervingen te doen ; het is niet gemakkelijk om mensen te vinden, ook niet voor de eentalige gemeenten. Dit is het gevolg van de economische conjunctuur en van het feit dat de lonen in andere sectoren hoger liggen dan in de publieke sector. Men mag het niet allemaal zien in het kader van doelbewuste strategieën en dergelijke ; de werfreserves bestaan en ze worden effectief gebruikt.

De heer *Dominiek Lootens-Stael* geeft toe dat de huidige conjunctuur het moeilijker maakt, maar dat moet genuanceerd worden : de conjuncturele toestand is niet van dien aard dat er geen werfreserve zou kunnen op- en uitgebouwd worden. De spreker blijft de mening toegedaan dat de bedoeling is om de werfreserve zo klein mogelijk te houden.

Ook de laatste considerans van het voorstel van resolutie nr. 534 ligt moeilijk voor de heer *Dominiek Lootens-Stael* : hij vindt dat de Vlaamse meerderheidspartijen geen gebruik maken van de middelen die te hunner beschikking zijn. Vervolgens over-

loopt het lid het beschikkend gedeelte van het voorstel van resolutie nr. 534. Wat betreft de taal-examens, wenst hij nog te benadrukken dat het geen versoepeling van de examens mag inhouden.

De heer *Dominiek Lootens-Stael* vraagt de Vlaamse regering er op toe te zien dat de verdere uitvoering van het taalhoffelijkheidsakkoord goed verloopt. In feite zou het taalhoffelijkheidsakkoord zelfs afgeschaft moeten worden, aangezien het strijdig is met de taalwetgeving, maar als men stelt dat de Vlaamse regering daar op moet toezien, vraagt de spreker zich af op welke wijze, wat de mogelijkheden zijn, want vanuit de Brusselse Hoofdstedelijke Raad lukt het hun alvast niet. Daarnaast vraagt hij zich af in welke mate de Vlaamse regering daartoe bevoegd is.

Met betrekking tot het derde en vierde gedeelte van het dispositief van het voorstel van resolutie nr. 534, namelijk onverdeelde aandacht en inzet voor initiatieven die de tweetaligheid van de ambtenaren van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest bevorderen en de kwaliteit van het taalonderwijs in de Vlaamse Gemeenschap nauwgezet volgen en hierbij voldoende aandacht blijven schenken aan het onderwijs in de Franse taal, vraagt hij of dat niet opnieuw een financiële transfer van Vlaanderen naar Brussel tot gevolg heeft met als doel te bekomen dat de taalwetgeving in het Brusselse wordt nageleefd. Het is volgens hem niet aan de Vlaamse regering om de problemen van het Brussels Gewest op te lossen. De heer *Dominiek Lootens-Stael* stelt dat er ter zake wel druk kan worden uitgeoefend op de Brusselse Hoofdstedelijke regering door de Vlaamse regering, hetzij rechtstreeks, hetzij via het federale niveau. In ieder geval is het commissielid van oordeel dat Vlaanderen financieel niet kan en mag opdraaien voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in verband met de naleving van de taalwetgeving en dat Brussel zelf zijn problemen moet oplossen.

Wat betreft het vijfde punt van het voorstel van resolutie nr. 534, moet er inderdaad bij de Franse Gemeenschap en de Franse Gemeenschapscommissie op aangedrongen worden voldoende aandacht te schenken aan het Nederlandstalig onderwijs in Franstalige scholen. Achter dit laatste punt kan ook de heer *Dominiek Lootens-Stael* zich scharen.

Het algemeen besluit van de heer *Dominiek Lootens-Stael* aangaande het voorstel van resolutie van de heren *Sven Gatz*, *Stefaan Platteau*, *Leo Peeters* en *Eloi Glorieux* en mevrouw *Brigitte Grouwels* (nr. 534) is dat het een complete maskerade voorstelt. Volgens hem worden er niet de juiste conclu-

sies getrokken over een pertinent probleem. De Vlaams-Blokfractie zal het voorstel van resolutie (nr. 534) bijgevolg niet steunen.

De heer *Sven Gatz* repliceert dat zij geen vazallen zijn van het FDF. Hij stelt onomwonden dat het moeilijk hard gemaakt kan worden dat de federale minister van Ambtenarenzaken voor de kar van het FDF wordt ingespannen. Daarnaast maakt het lid de kanttekening dat de herziening van de taal-examens weliswaar mee op vraag van de Brusselse instanties tot stand is gekomen, maar dat de herziening geldt voor het hele land.

War verder de zogenaamde carrousel betreft, die volgens de heer *Dominiek Lootens-Stael* zou bestaan tussen de verschillende gemeenten, vraagt de heer *Sven Gatz* zich af of dat werkelijk een systeem is. Indien hiervan sprake is, is het duidelijk dat men hier niet mee akkoord kan gaan. Is er hier niet eerder sprake van een toevalligheid of van enkele sporadische gevallen, dan van een georganiseerd systeem? Daarnaast erkent het lid dat er inderdaad ook rekening moet gehouden worden met de huidige spanning op de arbeidsmarkt, die niet te miskennen valt.

De heer *Joris Van Hauthem* weerlegt de opmerkingen over het geklaag inzake de taalproblematiek, namelijk het zogenaamde geweeeklaag dat de taalwetgeving integraal zou moeten worden toegepast en dat het daar nog steeds op wachten is, omdat de taalwetgeving tot op heden nooit correct is toegepast sinds haar bestaan. Hij erkent dat er inderdaad mogelijkheden zijn tot sanctionering: er zijn mechanismen ingebouwd om benoemingen te vernietigen in geval van inbreuken op de taalwetgeving, maar de politieke overheid weigert om in concreto de taalwetgeving consequent toe te passen. De Franstaligen hebben nooit de taalwetgeving willen toepassen. De ene keer wordt ingeroepen dat het taalexamen te moeilijk is, de andere keer is het de krapte of de spanning op de arbeidsmarkt. Er is altijd wel weer een andere drogreden om nooit de taalwetgeving te moeten toepassen.

Daarom zijn er volgens de heer *Joris Van Hauthem* twee mogelijkheden om uit de impasse te geraken: ofwel via een rechterlijke beslissing, ofwel moet er door de politiek druk worden uitgeoefend. De mogelijkheid om te sanctioneren kan volgens de heer *Van Hauthem* worden overgelaten aan een rechterlijk college, dat de benoemingen dan maar moet vernietigen. Aangezien de taalwetgeving van openbare orde is, kan dus iedereen klacht indienen tegen een onwettige benoeming. Dat betekent een

wijziging van de taalwetgeving zodanig dat er geen politiek meer aan te pas komt en het aan de rechter is om een oordeel te vellen over de toepassing van de taalwetgeving.

Een andere mogelijkheid voor de spreker is ofwel een reactie op politiek niveau in Brussel, ofwel een reactie vanwege de Vlaamse regering. In Brussel kunnen desnoods de instellingen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest worden geblokkeerd, wat men echter niet wil omdat men het pacificatiemodel niet wil opblazen. De meerderheid in het Vlaams Parlement weet echter niet wat ze wil. Ook de Vlaamse regering kan wel degelijk politieke druk uitoefenen op de Brusselse Hoofdstedelijke regering door nog te weigeren samenwerkingsakkoorden te sluiten of ze te laten afhangen van de correcte toepassing van de taalwetgeving. Er is dus een patsituatie, omdat men in Brussel voor een gedeelte zijn politieke verantwoordelijkheid ontvlucht en aan de andere kant ook de Vlaamse regering weigert haar politieke verantwoordelijkheid te nemen. Zolang men niet ageert en de patsituatie blijft bestaan, zal men aan de klagmuur blijven staan.

De heer *André Moreau* dringt er op aan dat de taalwetgeving integraal wordt toegepast. De Vlaamse regering moet alles doen wat mogelijk is om druk uit te oefenen, eventueel in het kader van samenwerkingsakkoorden.

V. Stemming

Het voorstel van resolutie van de heren *Dominiek Lootens-Stael*, *Johan Demol* en *Luk Van Nieuwenhuysen* betreffende het niet toepassen door de Brusselse gemeenten en OCMW's van de taalwetgeving inzake de aanwerving van personeel, het in gebreke blijven dienaangaande van de vice-gouverneur van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad, de regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de niet-uitvoering van de in het Lambertmontakkoord vastgelegde verdere overheveling van de gemeentewetgeving naar het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (*Parl. St. VI. Parl. 2000-2001, nr. 468/1*) wordt verworpen met 6 stemmen tegen 2.

Het voorstel van resolutie van de heren *Sven Gatz*, *Stefaan Platteau*, *Leo Peeters* en *Eloi Glorieux* en mevrouw *Brigitte Grouwels* betreffende de tweetaaligheid van contractuele ambtenaren in de openbare instellingen van de gemeenten en de OCMW's

van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest in het kader van het taalhoffelijkheidsakkoord (*Parl. St. Vl. Parl.* 2000-2001, nr. 534/1) wordt aangenomen met 6 stemmen tegen 2.

De verslaggever,

André
MOREAU

De voorzitter,

Luk
VAN NIEUWENHUYSEN
